Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego

Jolanta Pułka

Program praktyk pedagogicznych
studia magisterskie

kierunek: *pedagogika*

specjalności nauczycielskie:
pedagogika przedszkolna z wczesnoszkolną

specjalności nienauczycielskie:
pedagogika przedszkolna z wczesnoszkolną
pedagogika inkluzywna
pedagogika resocjalizacyjna

Spis treści

Wstęp ... 3
Podstawy prawne dla opracowanego programu praktyk ... 3
Osoby odpowiedzialne za praktyki pedagogiczne w Uczelni ... 3
Struktura organizacyjna praktyk pedagogicznych ... 4
Harmonogram realizacji praktyk z uwzględnieniem ewaluacji praktyk w Uczelni ... 5
Cele praktyk pedagogicznych ... 6
Efekty uzyskiwane w toku praktyk pedagogicznych ... 6
Zakres tematyczny praktyk dla specjalności nauczycielskich ... 7
Zakres tematyczny praktyk dla specjalności nienauczycielskich ... 12
Dokumentowanie przebiegu praktyki ... 14
- Umowa o przyjęcie na studenckie praktyki zawodowe ... 14
- Dzienniczek praktyk ... 14
- Opinia Opiekuna praktyk ... 14
- Karta ewaluacji efektów uzyskanych przez studenta w toku praktyki ... 14

Zaliczanie praktyki ... 15
- Zaliczanie praktyki pedagogicznej na podstawie stażu lub pracy zawodowej ... 15
- Zaliczanie praktyki pedagogicznej na podstawie realizacji praktyki w placówce zagranicznej 15
- Zaliczanie praktyki pedagogicznej na podstawie realizacji wolontariatu ... 16

Załączniki ... 17
- Załącznik nr 1. Wzór skierowania na praktykę ... 17
- Załącznik nr 2. Wzór opinii Opiekuna praktyk ... 18
- Załącznik nr 3. Wzór karty ewaluacji efektów ... 20
- Załącznik nr 4. Wzór podania o zaliczenie pracy zawodowej w poczet praktyk ... 28
- Załącznik nr 5. Wzór podania o zmianę terminu odbywania praktyki lub inną formę jej indywidualizacji ... 29

Wstęp

Program praktyk pedagogicznych funkcjonujący w Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego jest efektem współpracy środowiska akademickiego – wykładowców, studentów ze środowiskiem praktyków – dyrektorów i osób zatrudnionych w placówkach na stanowisku nauczyciela/wychowawcy/pedagoga/instruktora, z którymi uczelnia ma podpisane porozumienia o współpracy.
Od początku projektowania programu praktyk znaczący wkład w pracę nad obecną jego postacią miały następujące osoby: dr Joanna Aksman, dr Beata Zinkiewicz, dr Barbara Łuczyńska, dr Krystyna Grzesiak, dr Katarzyna Brataniec, dr Agnieszka Misiuk, dr Jowita Świerczyńska.
Wiele uwag i konstruktywnych opinii w zakresie realizacji programu praktyk formułowali sami studenci oraz Opiekunowie praktyk.
Za wszystkie rady i cenne wskazówki wyrażam wdzięczność.
Jolanta Pułka

Podstawy prawne dla opracowanego programu praktyk

1. Rozporządzeniu MNiSW z dn. 4.11.2011 w sprawie wzorcowych efektów kształcenia.
2. Ustawa z dnia 11 lipca 2014 roku o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (z późniejszymi zmianami).
3. Regulamin studiów Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego.

Osoby odpowiedzialne za praktyki pedagogiczne w Uczelni

1. dr Jowita Świerczyńska – Pełnomocnik Rektora ds. praktyk studenckich – współpraca z placówkami i instytucjami zewnętrznymi oraz Pełnomocnikami dla wszystkich kierunków w Uczelni.

2. dr Jolanta Pułka – Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk na kierunku pedagogika – współpraca z Dziekanem, Prodziekanami oraz Koordynatorami praktyk dla poszczególnych specjalności oraz studentami kierunku pedagogika, Koordynator praktyk dla specjalności nienauczycielskich: pedagogika resocjalizacyjna, pedagogika inkluzywna.

3. dr Krystyna Grzesiak - Koordynator praktyk dla specjalności pedagogika przedszkolna z wczesnoszkolną – specjalność nauczycielska i nienauczycielska.

Struktura organizacyjna praktyk pedagogicznych

Praktyki zawodowe są integralną częścią procesu dydaktycznego Uczelni. Mają one charakter obligatoryjny a ich realizacja jest warunkiem uzyskania zaliczenia semestru i roku przez studenta – zgodnie z obowiązującym programem nauczania i planem studiów.

Praktyki pedagogiczne rozpoczynają się na 1 roku studiów i trwają 3 semestry według następującego podziału uwzględniającego kryterium czasu realizacji praktyk:

1. Praktyki hospitacyjne
2. Praktyki śródroczne
3. Praktyki ciągłe

Łączna suma godzin realizowanych w toku praktyk: 300 godz. (jednostek lekcyjnych – 45 minutowych).

Praktyki pedagogiczne (3 etapy) – studia magisterskie

Etap I	Etap II	Etap III
Praktyki hospitacyjne – 30 godzin praktyki	**Praktyki śródroczne – 90 godzin praktyki**	**Praktyki ciągłe – 180 godzin praktyki**
I rok studiów, semestr 2	II rok studiów, semestr 3	II rok studiów, semestr 4
1 punkt ECTS	**3 punkty ECTS**	**6 punktów ECTS**

Schemat nr 1. Struktura praktyk pedagogicznych z uwzględnieniem kryterium czasu realizacji praktyk.

Harmonogram realizacji praktyk z uwzględnieniem ewaluacji praktyk w Uczelni

Praktyki hospitacyjne z ewaluacją – semestr 2 – **łącznie 34 godz**.

Początek semestru – 2 godz. spotkanie z Koordynatorem praktyk dla danej specjalności

W trakcie semestru – prowadzenie przez studentów obserwacji w różnorodnych typach placówek – 30 godz.

Koniec semestru - 2 godz. spotkanie ewaluacyjne z Koordynatorem praktyk dla danej specjalności – podsumowanie i zaliczenia w dzienniczkach.

Praktyki śródroczne z ewaluacją – semestr 3 – **łącznie 94 godz**.

Początek semestru - 2 godz. spotkanie z Koordynatorem praktyk dla danej specjalności

W trakcie semestru – realizacja przez studentów praktyki śródrocznej w placówce – 90 godzin

Koniec semestru – 2 godz. spotkanie ewaluacyjne z Koordynatorem praktyk dla danej specjalności

Praktyki ciągłe z ewaluacją – semestr 4 – **łącznie 184 godz**.

Początek semestru - 2 godz. spotkanie z Koordynatorem praktyk dla danej specjalności

W trakcie semestru – realizacja przez studentów praktyki ciągłej w placówce – 180 godzin

Koniec semestru – 2 godz. spotkanie ewaluacyjne z Koordynatorem praktyk dla danej specjalności

Cele praktyk pedagogicznych

Celem praktyk jest przygotowanie studentów do wykonywania zawodu, a w szczególności:

- konfrontacja nabytej podczas studiów wiedzy teoretycznej (z zakresu pedagogiki, psychologii, socjologii itd.) z praktyką wychowawczą i nauczycielską;
- umiejętność wykorzystania teorii w projektowaniu własnych działań;
- tworzenie nawyku ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji i zdolności elastycznego dopasowania ich do ewoluującej rzeczywistości;
- budowanie więzi z przyszłym środowiskiem pracy;
- kształtowanie umiejętności identyfikowania się z zawodem.

Efekty uzyskiwane w toku praktyk pedagogicznych

Praktyki hospitacyjne:

K_ W07[+], K_ W10 SN W f)[++], K_W14 SN W g)[++], K_ W15 SN W h)[++], K_W16[++], K_ W17 SN W k)[+]

K_ U01 SN U a)[+], K_ U09 SN U h)[++], K_ U13 SN U m)[++], K_ U15[+], K_ U17 SN U e)[+]

Praktyki śródroczne:

K_ U01 SN U a)[+], K_ U02 SN U b)[+], K_ U03 SN U c)[+], K_ U04 SN U d)[++], K_ U07 SN U f)[++], K_ U08[++], K_ U10 SN U g)[++], K_ U11 SN U j)[++], K_ U13 SN U m)[++], K_U14 SN U n)[++], K_U15[++],

K_ K03 SN K b)[++], K_ K07[++], K_K08 SN K f)[+], K_K10[+], K_ K11 SN K g)[++],

Praktyki ciągłe:

K_ U01 SN U h)[++], K_ U02 SN U b)[++], K_ U03 SN U f)[++], K_ U04 [++], K_ U05[++], K_ U10 SN U g)[++], K_ U11 SN U j)[++], K_ U12 SN U l)[++], K_ U13 SN U m)[+], K_ U14 SN U n)[++], K_U15[++], K_U16[++]

K_ K01 SN K a)[+], K_ K02[+], K_ K03 SN K b)[+], K_ K04 SN K d)[+], K_K05[+],

K_ K07[++], K_ K08 SN K f)[++], K_K11 SN K g)[++],

Zakres tematyczny praktyk dla specjalności nauczycielskich

ETAP I – 30 godzin praktyki hospitacyjnej w semestrze 2,

Studenci realizują praktykę hospitacyjną w 3 wybranych przez siebie placówkach. Wśród instytucji, które powinni poznać studenci znajdują się zarówno placówki oświatowe, jak i opiekuńczo-wychowawcze, diagnostyczno-profilaktyczne, ośrodki wsparcia dziennego, poradnie pedagogiczno – psychologiczne, świetlice środowiskowe, ośrodki interwencyjne i terapeutyczne. Przykładowe miejsca praktyk to m.in.: przedszkola, szkoły, Siemacha Spot, Saltrom, placówka opiekuńczo – interwencyjna, świetlica szkolna.

Student podczas praktyki zapoznaje się z działalnością statutową placówki, bazą lokalową, infrastrukturą, personelem zatrudnionym w placówce, obserwuje pracę wychowawców, nauczycieli, terapeutów, zapoznaje się z zakresem obowiązków kadry pedagogicznej, prowadzoną dokumentacją np. dziennikiem zajęć.

W czasie praktyki studenci przebywają w placówce pod bezpośrednią opieką Opiekuna praktyki z ramienia placówki/ instytucji przyjmującej na praktykę.
Studenci zobowiązani są do dokonywania wpisów realizowanych spotkań w dzienniczku praktyk i uzyskania podpisu Opiekuna praktyki oraz pieczątki danej placówki.

ETAP II – 90 godzin opiniowanej praktyki śródrocznej realizowanej w semestrze 3, w przedszkolu, szkole lub placówce, w której przebywają dzieci w wieku od 3-5 lat.

Student w trakcie praktyki przeznacza:
20 godz. – na obserwację zajęć realizowanych z podopiecznymi w placówce, interakcje przebiegające w grupach rówieśniczych oraz relacje z wychowawcami, sposoby komunikacji, egzekwowania dyscypliny, przestrzegania przyjętych zasad, organizacji pracy w placówce.
20 godz. – na pracę indywidualną z dzieckiem (w tym w szczególności dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, student pomaga dziecku w zadaniach, wspiera/rozwija jego zainteresowania, opracowuje teczkę dziecka, w której znajduje się m.in. test dojrzałości szkolnej, analiza wytworów dziecięcych, opis zainteresowań, zdolności przejawianych przez dziecko, dysfunkcji, trudności wychowawczych, student pozyskuje informacje poprzez wywiady, rozmowy z wychowawcami, zatrudnionymi w placówce i stosownie do nich projektuje i prowadzi pracę indywidualną z dzieckiem).
20 godz. – przygotowanie pomocy dydaktycznych, materiałów potrzebnych do zajęć, opieki nad podopiecznymi, zadania zlecone przez opiekuna praktyki.
20 godz. – na samodzielne prowadzenie zajęć wychowawczych (w tym zajęć integrujących grupę i działań edukacyjnych, wychowawczych lub profilaktycznych) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze.
5 godz. – prowadzenie dokumentacji zajęć, przygotowywanie imprez okolicznościowych, wycieczek, przedstawień.
5 godz. – czas przeznaczany na omawianie mocnych i słabych stron prowadzonych zajęć z Opiekunem w toku całego etapu, omawianie zadań wykonywanych na zlecenie Opiekuna praktyki, spostrzeżeń z obserwacji grup rówieśniczych - podopiecznych placówki, z przebiegu pracy indywidualnej, zgromadzenie uwag projektujących przyszły warsztat pracy studenta wedle opinii i spostrzeżeń opiekuna.

Na tym etapie student współuczestniczy w projektowaniu i prowadzeniu inicjatyw placówki. W trakcie praktyki następuje kształtowanie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych przez:
1) zapoznanie się ze specyfiką przedszkola, szkoły lub placówki, w której przebywają dzieci w wieku od 3-5 lat, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań opiekuńczo - wychowawczych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;

2) obserwowanie:
a) zorganizowanej i podejmowanej spontanicznie aktywności formalnych i nieformalnych grup uczniów,
b) aktywności poszczególnych uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych, ich prawidłowości i zakłóceń,
e) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk oraz prowadzonych przez niego zajęć,
f) sposobu integrowania przez opiekuna praktyk różnej działalności, w tym opiekuńczo-wychowawczej, dydaktycznej, pomocowej i terapeutycznej,
g) dynamiki grupy, ról pełnionych przez uczestników grupy, zachowania i postaw dzieci,
h) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w grupie;

3) współdziałanie z opiekunem praktyk w:
a) sprawowaniu opieki i nadzoru nad grupą oraz zapewnianiu bezpieczeństwa,
b) podejmowaniu działań wychowawczych wynikających z zastanych sytuacji,
c) prowadzeniu zorganizowanych zajęć wychowawczych,
d) podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;

4) pełnienie roli opiekuna-wychowawcy, w szczególności:
a) samodzielne prowadzenie działań opiekuńczo-wychowawczych wobec grupy i poszczególnych uczniów i wychowanków w grupie,
b) sprawowanie opieki nad grupą w toku spontanicznej aktywności uczniów i wychowanków,
c) organizację i prowadzenie zajęć wychowawczych (w tym zajęć integrujących grupę i działań profilaktycznych) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
d) animowanie aktywności grupy i współdziałania jej uczestników, organizowanie pracy uczniów i wychowanków w grupach zadaniowych,
e) podejmowanie indywidualnej pracy z uczniami i wychowankami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
f) podejmowanie działań wychowawczych o charakterze interwencyjnym w sytuacjach konfliktu, zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych lub nieprzestrzegania ustalonych zasad,
g) sprawowanie opieki nad uczniami i wychowankami poza terenem przedszkola, szkoły lub placówki;

5) analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
a) prowadzenie dokumentacji praktyki,
b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
c) ocenę własnego funkcjonowania w toku realizowania zadań opiekuńczych i wychowawczych (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
d) ocenę przebiegu prowadzonych działań oraz realizacji zamierzonych celów,

e) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych sytuacji i przeprowadzanych działań,
f) omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów (słuchaczy).

Ważnym elementem tego etapu jest uzyskanie przez studenta pozytywnej opinii o realizowanej praktyce, którą wypełnia Opiekun praktyki w placówce. Wzór opinii może być odmienny od proponowanego przez Uczelnię.
Ponadto student wraz z opiekunem dokonuje ewaluacji efektów kształcenia uzyskanych przez studenta w toku praktyki, zgodnie z wzorem zamieszczonym w załączniku.

ETAP III – 180 godzin opiniowanej praktyki ciągłej, realizowanej w semestrze 4,

w szkole podstawowej.

Student w trakcie praktyki:
- 20 godz. przeznacza na obserwację zajęć w różnych grupach wiekowych – w klasach 1, 2, 3 w ramach I etapu edukacyjnego oraz 4, 5, 6 w ramach II etapu edukacyjnego.
- 30 godz. na przeprowadzenie i opracowanie prostego badania socjometrycznego (pozycji społecznej dziecka w grupie, lub na opracowanie badania dotyczącego rozpoznania potrzeb, zainteresowań i zdolności ucznia lub wstępne zdiagnozowanie dysfunkcji i zaburzeń).
- 30 godz. - na pracę indywidualną z dzieckiem (studium indywidualnego przypadku, w tym w szczególności dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, student opracowuje teczkę dziecka, w której może znajdować się test dojrzałości szkolnej dziecka, wywiady i rozmowy z wychowawcami dotyczące problemów w funkcjonowaniu dziecka, na bazie których dopasowuje zajęcia i zadania wspierające rozwój dziecka, formy pomocy w obowiązkach szkolnych, prognozę dalszej pracy z dzieckiem).
- 20 godz. zadania zlecone przez opiekuna praktyki oraz własne pomysły studenta uzgodnione z opiekunem praktyki, współpraca podczas imprez okolicznościowych, wycieczek, wyjazdów, konkursów.
- 10 godz. przygotowywanie się do zajęć – opracowywanie pomocy dydaktycznych, planowanie pracy grup zadaniowych, przygotowanie materiałów do prezentacji z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, multimediów.
- 60 godz. zajęć przeznacza na samodzielne prowadzenie zajęć z zakresu edukacji wczesnoszkolnej w klasach 1, 2, 3 w ramach I etapu edukacyjnego.
- 10 godzin zajęć student przeznacza na ocenę zadań domowych uczniów, ocenę sprawdzianów, a także na omówienie wraz z Opiekunem praktyk mocnych i słabych stron prowadzonych zajęć i zadań przez Opiekuna zlecanych.

W trakcie praktyki następuje kształtowanie kompetencji dydaktycznych przez:
1) zapoznanie się ze specyfiką szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;
2) obserwowanie:
a) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji (zajęć) oraz aktywności uczniów,
b) toku metodycznego lekcji (zajęć), stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych,
c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi w toku lekcji (zajęć),
d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń,

e) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów,
f) sposobu oceniania uczniów,
g) sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej,
h) dynamiki i klimatu społecznego klasy, ról pełnionych przez uczniów, zachowania i postaw uczniów,
i) funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji (zajęć) poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
j) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny,
k) organizacji przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje);

3) współdziałanie z opiekunem praktyk w:
a) planowaniu i przeprowadzaniu lekcji (zajęć),
b) organizowaniu pracy w grupach,
c) przygotowywaniu pomocy dydaktycznych,
d) wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej,
e) kontrolowaniu i ocenianiu uczniów,
f) podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
g) organizowaniu przestrzeni klasy,
h) podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

4) pełnienie roli nauczyciela, w szczególności:
a) planowanie lekcji (zajęć), formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,
b) dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej,
c) organizację i prowadzenie lekcji (zajęć) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
d) wykorzystywanie w toku lekcji (zajęć) środków multimedialnych i technologii informacyjnej,
e) dostosowywanie sposobu komunikacji w toku lekcji (zajęć) do poziomu rozwoju uczniów,
f) animowanie aktywności poznawczej i współdziałania uczniów, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej,
g) organizację pracy uczniów w grupach zadaniowych,
h) dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
i) diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów,
j) podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z uczniami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
k) podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad,
l) podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami;
w zakresie wychowawczym:
ł) potrafi dokonywać diagnozy pozycji społecznej dziecka w grupie,
m) przeprowadzić rozpoznanie potrzeb, zainteresowań i zdolności ucznia lub dokonać wstępnego zdiagnozowania dysfunkcji i zaburzeń.

5) analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
a) prowadzenie dokumentacji praktyki,
b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
c) ocenę własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
d) ocenę przebiegu prowadzonych lekcji (zajęć) oraz realizacji zamierzonych celów,
e) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych lekcji (zajęć),
f) omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów (słuchaczy).

Student zobowiązany jest do podejmowania własnej inicjatywy w kreowaniu i proponowaniu przebiegu praktyki zgodnie z własnymi zainteresowaniami i możliwościami. Uzgadnia następnie swoje pomysły z opiekunem praktyki.

Ważnym elementem tego etapu jest uzyskanie przez studenta pozytywnej opinii o realizowanej praktyce, odnotowanej w karcie ewaluacji efektów, którą studenci wypełniają i omawiają wspólnie z ich opiekunem praktyki w placówce.

Zakres tematyczny praktyk dla specjalności nienauczycielskich

ETAP I – 30 godzin praktyki hospitacyjnej w semestrze 2,

Studenci realizują praktykę hospitacyjną w 3 wybranych przez siebie placówkach. Wśród instytucji, które powinni poznać studenci znajdują się zarówno placówki oświatowe, jak i opiekuńczo-wychowawcze, instytucje diagnostyczno-profilaktyczne, poradnie pedagogiczno – psychologiczne, ośrodki wsparcia dziennego, ośrodki interwencyjne i terapeutyczne. Przykładowe miejsca praktyk to: Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Interwencyjna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza, Ośrodek Terapii Uzależnień, Siemacha Spot, Saltrom.

Studenci podczas praktyki zapoznają się z działalnością statutową placówki, bazą lokalową, infrastrukturą, personelem zatrudnionym w placówce, obserwują pracę wychowawców, nauczycieli, terapeutów, zapoznają się z zakresem obowiązków kadry pedagogicznej, prowadzoną dokumentacją np. dziennikiem zajęć.

Studenci zobowiązani są do dokonywania wpisów realizowanych spotkań w dzienniczku praktyk i uzyskania podpisu Opiekuna praktyki oraz pieczątki danej placówki.

ETAP II – 90 godzin opiniowanej praktyki śródrocznej realizowanej w semestrze 3,

Studenci realizują praktykę śródroczną w 1 wybranej placówce edukacyjnej, opiekuńczej, profilaktycznej, socjoterapeutycznej, lub innej związanej z własnymi możliwościami i zainteresowaniami zawodowymi studenta. Student w trakcie praktyki przeznacza:

15 godz. – na obserwację zajęć realizowanych z podopiecznymi w placówce, interakcje przebiegające w grupach rówieśniczych oraz relacje z wychowawcami, sposoby komunikacji, egzekwowania dyscypliny, przestrzegania przyjętych zasad, organizacji pracy w placówce.

40 godz. – na pracę indywidualną z dzieckiem/podopiecznym (w tym w szczególności dzieckiem/podopiecznym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, student opracowuje teczkę dziecka/podopiecznego, w której znajduje się m.in. opis zainteresowań, dysfunkcji, trudności wychowawczych, student pozyskuje informacje poprzez wywiady, rozmowy z wychowawcami, zatrudnionymi w placówce, na ich podstawie projektuje i realizuje własne pomysły działań pomocowych dla dziecka/podopiecznego, rozwija jego zdolności i zainteresowania).

5 godz. – przygotowanie pomocy dydaktycznych, materiałów potrzebnych do zajęć, opieki nad podopiecznymi.

20 godz. – na samodzielne prowadzenie zajęć wychowawczych (w tym zajęć integrujących grupę i działań edukacyjnych, wychowawczych lub profilaktycznych) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze – omówione i uzgodnione z opiekunem praktyki.

5 godz. – prowadzenie dokumentacji zajęć, przygotowywanie imprez okolicznościowych, wycieczek, przedstawień, innych czynności wychowawczych wynikających z potrzeb placówki.

5 godz. – omawianie mocnych i słabych stron prowadzonych zajęć z Opiekunem, omawianie zadań wykonywanych na zlecenie Opiekuna praktyki, spostrzeżeń z obserwacji grup rówieśniczych - podopiecznych placówki, gromadzenie uwag projektujących przyszły warsztat pracy studenta.

Ważnym elementem tego etapu jest uzyskanie przez studenta pozytywnej opinii opiekuna na temat realizacji i przebiegu praktyki. Ponadto student wraz z opiekunem praktyki wypełnia kartę ewaluacji efektów, zamieszczoną w załączniku.

ETAP III – 180 godzin opiniowanej praktyki ciągłej, realizowanej w semestrze 4,

Studenci realizują praktykę ciągłą w 1 wybranej przez siebie placówce, odpowiadającej studiowanej specjalności. Student w trakcie praktyki przeznacza:

- 20 godz. na obserwację zajęć realizowanych w placówce z podopiecznymi
- 30 godz. na przeprowadzenie i opracowanie prostego badania rozpoznania potrzeb, zainteresowań podopiecznych, zapoznanie się z ewentualnymi dysfunkcjami i zaburzeniami, występującymi u podopiecznych placówki.
- 30 godz. - na pracę indywidualną z podopiecznym (studium indywidualnego przypadku, w tym w szczególności dzieckiem/podopiecznym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, student opracowuje teczkę dziecka, w której może znajdować się opis problemów związanych z funkcjonowaniem dziecka, ustalony na bazie rozmów i wywiadów z wychowawcami, opiekunami praktyk, propozycję form wsparcia dla dziecka, dobranie metod pracy do możliwości dziecka, prognozę dalszej pracy z dzieckiem, animacje realizowane przez studenta w celu wsparcia rozwoju podopiecznego i jego zainteresowań).
- 30 godz. - realizację zadań pedagogicznych wskazanych przez opiekuna, asystowanie opiekunowi praktyk w realizowanych działaniach na rzecz podopiecznych placówki
- 60 godz. – prezentacja własnych pomysłów działań na rzecz rozwoju podopiecznych placówki, uzgodnienie inicjatyw własnych studentów z opiekunami, a następnie realizacja projektu pracy z podopiecznymi – działania o charakterze edukacyjnym, wychowawczym lub profilaktycznym
- 10 godzin zajęć student przeznacza na omówienie wraz z Opiekunem przebiegu praktyk (mocnych i słabych stron prowadzonych zajęć, realizowanego projektu, zadań wyznaczonych przez Opiekuna w trakcie całego etapu – praktyk ciągłych).

Ważnym elementem tego etapu jest uzyskanie przez studenta pozytywnej opinii o realizowanej praktyce, a także wspólne omówienie i wypełnienie karty ewaluacji efektów, zgodnie z wzorem zamieszczonym w załączniku.

Dokumentowanie przebiegu praktyki

Umowa o przyjęcie na studenckie praktyki zawodowe

Każdy etap praktyk jest realizowany przez studentów od momentu zawarcia umowy z wybraną placówką o przyjęcie studenta na praktykę. Umowy student otrzymuje od Koordynatora praktyk/Pełnomocnika Dziekana ds. praktyk w dwóch egzemplarzach dla każdej z placówek.

Jeden egzemplarz pozostaje w placówce przyjmującej studenta, drugi egzemplarz student dostarcza Pełnomocnikowi Dziekana ds. praktyk w dniu rozliczania się z całości praktyk.

W przypadku placówek, z którymi Uczelnia ma podpisaną stałą współpracę nie ma konieczności zawierania odrębnych umów na czas trwania praktyk. O placówkach, z którymi Uczelnia ma podpisane stałe porozumienia o współpracy informuje studentów Koordynator praktyk podczas spotkania z grupą w wyznaczonym terminie (zgodnie z ustalonym harmonogramem).

W przypadku placówek, z którymi Uczelnia nie posiada podpisanej stałej współpracy student zobowiązany jest dostarczyć placówce umowę o przyjęcie na praktykę przed jej rozpoczęciem.

Skierowanie na praktykę wystawia Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk w pokoju 228 budynek A w godzinach dyżurów. Wzór skierowania znajduje się w załączniku nr 1.

Dzienniczek praktyk

Podczas trwania praktyki student zobowiązany jest prowadzić dzienniczek, do którego powinien wpisywać zakres zadań i czynności, jakie wykonywał w trakcie praktyk. Praktyka ma być potwierdzona w prowadzonym przez studenta dzienniczku - pieczątką placówki i podpisem Kierownika/Opiekuna z placówki (str. 2 – pieczątka i podpis z datą rozpoczęcia praktyki i str. 3 - pieczątka i podpis z datą zakończenia praktyki).

Pod opisem wykonywanych przez studenta czynności szczegółowych (od str. 4 dzienniczka praktyk) także konieczny jest podpis osoby pełniącej rolę Opiekuna praktyk w placówce i pieczęć placówki.

Opinia Opiekuna praktyk

Opinia Opiekuna praktyk powinna uwzględniać między innymi sposób realizacji praktyki, stopień przygotowania studenta w zakresie działalności wychowawczej, sposób komunikowania się, stosunek do obowiązków, do pracowników placówki itp. Opinia powinna być zakończona oceną w ogólnie przyjętej skali (5 – 2). Wzór opinii powinien być dostarczony przez studenta Opiekunowi praktyki w danej placówce (przedłożony wzór opinii może zostać zmodyfikowany przez Opiekuna praktyki z placówki, przyjmującej studenta na praktykę) lub wystawiony wedle wzoru własnego placówki.

Wzór Opinii Opiekuna praktyk funkcjonujący w Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego na kierunku pedagogika znajduje się w załączniku.

Karta ewaluacji efektów uzyskanych przez studenta w toku praktyki

Karta ewaluacji zawiera wykaz efektów kształcenia założonych do uzyskania w toku praktyki przez studenta. Student na ich podstawie formułuje własne cele do osiągnięcia w placówce, opisuje możliwości ich realizacji na początku, w połowie i na końcu praktyki. Student wraz z opiekunem omawia przebieg praktyki, zapisując swoje opinie, refleksje w niniejszym dokumencie, przedstawia go opiekunowi, który nanosi swoje uwagi, mające charakter projektujący i wzmacniający przyszły warsztat pracy studenta.

Zaliczanie praktyki

Zaliczenia po zrealizowaniu praktyki pedagogicznej dokonuje Koordynator praktyk z ramienia Uczelni w dzienniczku praktyk, indeksie i karcie egzaminacyjnej podczas spotkania ewaluacyjnego (zgodnie z harmonogramem).

Zaliczenie w indeksie (na str. 82) dokonuje Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk na Wydziale Psychologii i Nauk Humanistycznych na podstawie przedłożonej przez studenta dokumentacji

- umów o przyjęcie na praktykę zawieranych z placówką,
- wypełnionego dzienniczka praktyk,
- opinii Opiekuna praktyk z placówki, w której realizowane były praktyki,
- karty ewaluacji efektów uzyskanych w toku praktyki przez studenta,

Student zobowiązany jest wpisać na str. 82 indeksu nazwy i adresy placówek, w których realizował poszczególne etapy praktyk, ilość godzin w nich zrealizowaną, nazwę etapu praktyki i zgłosić się do Pełnomocnika Dziekana ds. praktyk zaraz po zakończeniu trzeciego etapu praktyk w terminach dyżurów do pokoju 228 budynek A celem uzyskania pieczęci i zaliczenia całości praktyk.

Zaliczanie praktyki pedagogicznej na podstawie stażu lub pracy zawodowej

W przypadkach udokumentowania przez studenta wykonywania pracy zawodowej, stażu zgodnej ze studiowanym kierunkiem i specjalnością student może uzyskać zaliczenie całości lub części praktyk (w zależności od zgodności obowiązków pracowniczych studenta z programem praktyk, realizowanym w Krakowskiej Akademii). Student wypełnia podanie o zaliczenie pracy zawodowej w ramach praktyk pedagogicznych i składa je u Pełnomocnika Dziekana ds. praktyk.

Do podania student załącza:

- kserokopię umowy o pracę/staż lub zaświadczenie o wykonywanej pracy
- zakres obowiązków
- opinię przełożonego (kierownika, dyrektora)
- kartę ewaluacji efektów

Zaliczenia dokonuje Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk z ramienia uczelni na podstawie złożonego podania oraz dostarczonych przez studenta dokumentów potwierdzających wykonywanie pracy.

Wzór podania o zaliczenie pracy zawodowej w poczet praktyk znajduje się w załączniku.

Zaliczanie praktyki pedagogicznej na podstawie realizacji praktyki w placówce zagranicznej

W Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego istnieje możliwość udziału w programach europejskich m.in. Erasmus, dzięki którym student realizuje część swoich zajęć w placówkach, ośrodkach, uniwersytetach zagranicznych.

Stała współpraca w ramach praktyk została nawiązana z jednym z przedszkoli w Finlandii, świetlicą środowiskową, ośrodkiem wielokulturowym. Wyjazd jest realizowany przez zakwalifikowane do programu osoby. Termin wyjazdu przypada na okres letni (czerwiec – wrzesień) danego roku akademickiego, w którym istniały możliwości wyjazdowe.

Informacje o programie Erasmus są przekazywane podczas spotkań informacyjnych organizowanych przez dział współpracy międzynarodowej (omawiane są terminy składania dokumentów i wymagania), a także poprzez ulotki informacyjne, plakaty, tablicę informacyjną działu współpracy międzynarodowej oraz stronę internetową.

Osoby zakwalifikowane na wyjazd kontaktują się z Wydziałowym Koordynatorem ds. współpracy międzynarodowej – mgr Agnieszką Konik, aby ustalić program studiów (Learning Agreement) i kartę zaliczeń lub program praktyk Training Agreement.

Zaliczanie praktyki pedagogicznej na podstawie realizacji wolontariatu

Student, który udokumentuje świadczenie usług w ramach wolontariatu (umowa o wolontariat z placówką) lub działalność na rzecz Biura Karier, jednostki organizacyjnej Uczelni (np. asystent osoby niepełnosprawnej) uzyskuje zaliczenie części praktyk. W celu uzyskania informacji o wymiarze godzin możliwych do zaliczenia należy kontaktować się bezpośrednio z Pełnomocnikiem Dziekana Psychologii i Nauk Humanistycznych w terminach dyżurów.

Załączniki

Załącznik nr 1. Wzór skierowania na praktykę

KA/20…./20…..

Kraków, dn. ……...

Skierowanie

W ramach zawartej umowy kieruję Pana/Panią……..……, studenta/tkę Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego (kierunek: pedagogika, specjalność: ……., rok……..), posiadającego/ą indeks o numerze …… na praktykę do ……. w okresie od…… do……. zgodnie z zakresem tematycznym programu praktyk – etap……...

Z poważaniem,

Załącznik nr 2. Wzór opinii Opiekuna praktyk

Pieczątka Placówki *Miejsce i data……*

Opinia Opiekuna Praktyk Studenckich

O studencie/tce.....
imię i nazwisko

Opiekun praktyki.....

Wykształcenie i staż pracy Opiekuna.....

Liczba godzin opiniowanej praktyki…….....

Data rozpoczęcia i zakończenia realizowanej praktyki……

1. *Jak ocenia Pan/Pani postawę studenta/tki w czasie praktyk pedagogicznych odbywanych w placówce?*

Przedmiot oceny	***Ocena (w skali od 5-bardzo dobry do 2-niedostateczny)***
Stosunek do obowiązków	……
Stosunek do podopiecznych	……
Stosunek do pracowników Placówki	……
Umiejętność pracy w zespole, współdziałania	…….
Zaangażowanie, chęć do pracy	…….
Aktywność, pomysłowość, inicjatywa	…….
Wykonanie powierzonych zadań	…….

Inne cechy (proszę określić i podać ocenę)
……
……
……

Inne uwagi Opiekuna względem podanych kryteriów oceny studenta/tki (dookreślenie oceny w sposób opisowy)

……
……
……...

2. *W jakich rodzajach zajęć pedagogicznych uczestniczył/a student/tka?*

……
……
……
……

3. *Jakie zadania student/tka wykonał samodzielnie podczas odbywania praktyki?*

……
……
……
……

4. *Jak ocenia Pan/ Pani przydatność studenta/tki do wykonywania pracy pedagogicznej w przyszłości?*

Przedmiot oceny	***Ocena (w skali od 5-bardzo dobry do 2-niedostateczny)***
Przygotowanie merytoryczne	……..
Przygotowanie metodyczne	……..
Cechy charakterologiczne	……..

Uwagi :……..……..
……

5. *Jakie dostrzega Pan/Pani braki w przygotowaniu pedagogicznym studenta/tki?*

……
……

Ocena końcowa (w skali od 5-bardzo dobry do 2-niedostateczny):…….....

Podpis Opiekuna Praktyk

Załącznik nr 3. Wzór karty ewaluacji efektów

Miejsce i data……..……..

Imię i nazwisko praktykanta ……

Miejsce praktyki (nazwa i adres)
……
……

Imię i nazwisko opiekuna praktyki……

Tytuł zawodowy i staż pracy opiekuna praktyki……

Czas trwania praktyki: okres od ……..…. do …….. oraz liczba godzin:……

Instrukcja do niniejszej karty:

Studencie – praktykancie,

Przeczytaj proszę uważnie umiejętności i kompetencje opisane poniżej.

Pomyśl (wraz ze swoim Opiekunem), w jaki sposób można je zrealizować w placówce, w której odbywasz praktykę.

Postaraj się je osiągnąć i nauczyć się też czegoś więcej - tego, czego Ty chcesz, czego oczekujesz.

Bazując na tym napisz swoje własne cele i możliwości ich osiągnięcia w miejscu praktyki.

W trakcie praktyki (w połowie jej trwania) postaraj się ponownie przyjrzeć swoim celom i napisz jak udało Ci się je osiągnąć – zrób to wraz z opiekunem (ewaluacja). Następnie postaraj się pogłębić swoje cele, napisz je ponownie. Pamiętaj, aby opisać możliwości ich osiągnięcia. Zapisz w tabeli.

Pod koniec trwania praktyki dokonaj ewaluacji końcowej tego, co udało Ci się zrealizować, czego się nauczyłeś. Zrób to wraz z opiekunem. Podpiszcie się przy swoich opiniach.

Kompetencje społeczne - docenia znaczenie nauk pedagogicznych dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych; ma pozytywne nastawienie do nabywania wiedzy, twórczego rozwiązywania problemów pedagogicznych, budowania warsztatu pracy pedagoga - dostrzega rzeczywiste problemy edukacyjne, jest gotowy do współpracy w ich rozwiązywaniu z osobami i organizacjami realizującymi działania pedagogiczne	- ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata (kształcenie postaw wyrażających szacunek dla dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata) - ma świadomość istnienia etycznego wymiaru diagnozowania i oceniania uczniów - jest gotowy do podejmowania indywidualnych i zespołowych działań na rzecz podnoszenia jakości pracy szkoły/placówki
Cele własne praktykanta:	**Możliwości osiągnięcia celów w placówce:**

Ewaluacja własna studenta (użyj przykładów z praktyki – sytuacje opisujące sukcesy, trudności):	**Ewaluacja opiekuna:**

Umiejętności - potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów edukacyjno-wychowawczych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działania na rzecz uczenia się przez całe życie - potrafi kierować procesami kształcenia i wychowania, posiada umiejętność pracy z grupą (zespołem wychowawczym, klasowym)	- potrafi pracować z uczniami, indywidualizować zadania i dostosowywać metody i treści do potrzeb i możliwości uczniów (w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) oraz zmian zachodzących w świecie i w nauce - potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych
Cele własne praktykanta:	**Możliwości osigąnięcia celów w placówce:**

Ewaluacja własna studenta (użyj przykładów z codziennej pracy podczas praktyki):	**Ewaluacja opiekuna:**

Umiejętności - potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych	- potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w wykonywanej działalności - odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki
Cele własne praktykanta:	**Możliwości osiągnięcia celów w placówce:**
Ewaluacja własna studenta (użyj przykładów z praktyki):	**Ewaluacja opiekuna:**

Ewaluacja końcowa studenta uwzgledniająca mocne strony praktyki i wyzwania dla dalszego doskonalenia się:

Proszę o podkreślenie mocnych stron praktykanta:

Kompetencje społeczne

-docenia znaczenie nauk pedagogicznych dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych; ma pozytywne nastawienie do nabywania wiedzy, twórczego rozwiązywania problemów pedagogicznych, budowania warsztatu pracy pedagoga

-dostrzega rzeczywiste problemy edukacyjne, jest gotowy do współpracy w ich rozwiązywaniu z osobami i organizacjami realizującymi działania pedagogiczne

- ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata (kształcenie postaw wyrażających szacunek dla dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata)

-ma świadomość istnienia etycznego wymiaru diagnozowania i oceniania uczniów

-jest gotowy do podejmowania indywidualnych i zespołowych działań na rzecz podnoszenia jakości szkoły

Umiejętności:

-potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów edukacyjno-wychowawczych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działania na rzecz uczenia się przez całe życie

-potrafi kierować procesami kształcenia i wychowania, posiada umiejętność pracy z grupą (zespołem wychowawczym, klasowym)

- potrafi pracować z uczniami, indywidualizować zadania i dostosowywać metody i treści do potrzeb i możliwości uczniów (w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) oraz zmian zachodzących w świecie i w nauce

-potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w wykonywanej działalności

-odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki

- potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych

- potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych

Ocena końcowa studenta: 5 – bardzo dobry 4 – dobry 3 – dostateczny 2 - niedostateczny (słownie:……..)

Data i popis opiekuna:……

Pieczęć placówki:

Załącznik nr 4. Wzór podania o zaliczenie pracy zawodowej w poczet praktyk

Wydział Psychologii i Nauk Humanistycznych

Kraków, ...

Imię i nazwisko:.....
Kierunek studiów: Pedagogika
Specjalność:.....
Rok studiów/ tryb/ poziom.....
Nr indeksu:.....

Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk Studenckich
na Wydziale Psychologii i Nauk Humanistycznych
dr Jolanta Pułka

Zwracam się z prośbą o zaliczenie pracy zawodowej/ stażu/ praktyki zagranicznej* w poczet praktyk studenckich.

Dane dotyczące miejsca zatrudnienia:

a) nazwa przedsiębiorstwa/ instytucji/ organizacji:

.....

b) adres przedsiębiorstwa/ instytucji/ organizacji:

.....

Do wniosku załączam:

1. .....
2. .....
3. .....

.....
podpis

Decyzja Pełnomocnika:
.....
.....
.....

Data..... Podpis.....

* *niepotrzebne skreślić*

Załącznik nr 5. Wzór podania o zmianę terminu odbywania praktyki lub inną formę jej indywidualizacji

Wydział Psychologii i Nauk Humanistycznych

Kraków, ...

Imię i nazwisko:.....
Kierunek studiów: Pedagogika
Specjalność:.....
Rok studiów/ tryb/ poziom.....
Nr indeksu:.....

Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk Studenckich
na Wydziale Psychologii i Nauk Humanistycznych
dr Jolanta Pułka

Zwracam się z prośbą o zmianę terminu odbywania praktyki/ inną formę jej indywidualizacji*, polegającą na:

……
……
……

Prośbę swą kieruję ze względu na następujące okoliczności:

……
……
……

.....
Podpis

Decyzja Pełnomocnika:
.....
.....
.....

Data..... Podpis.....

* *niepotrzebne skreślić*